

Wdrażanie prawodawstwa dotyczącego pestycydów

W kontekście utrzymujących się kontrowersji wokół zatwierdzenia glifosatu Parlament Europejski ma głosować we wrześniu nad sprawozdaniem z wykonania przepisów UE dotyczących środków ochrony roślin.

Kontekst

Rozporządzenie z 2009 r. w sprawie środków ochrony roślin, często określanych jako „[pestycydy](#)”, ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i środowiska oraz usprawnienie funkcjonowania rynku wewnętrznego, a jednocześnie poprawę produkcji rolnej.

Środki ochrony roślin podlegają dwustopniowej procedurze zatwierdzania. Najpierw substancje czynne są zatwierdzane na poziomie UE, pod warunkiem że spełniają szereg kryteriów, określonych głównie na podstawie zagrożeń. Komisja zatwierdza substancję czynną w odniesieniu do jednego konkretnego zastosowania lub kilku zastosowań po dokonaniu przez krajowe agencje regulacyjne i Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) oceny ryzyka, po przeprowadzeniu przez Komisję działań w zakresie zarządzania ryzykiem oraz po zatwierdzeniu przez stały komitet złożony z przedstawicieli państw członkowskich. Zatwierdzenie może podlegać pewnym warunkom i jest zwykle przyznawane na 10 lat. W szczególnych przypadkach zastosowanie ma szereg odstępstw. Następnie na poziomie państw członkowskich wydaje się zezwolenie na handlowe środki ochrony roślin zawierające jedną lub kilka z zatwierdzonych substancji czynnych, jeżeli spełniają one określone warunki, w tym warunek, że są one wystarczająco skuteczne w rzeczywistych warunkach stosowania, nie mają żadnych (bezpośrednich ani pośrednich) szkodliwych skutków dla ludzi lub zwierząt oraz nie wywierają żadnego niedopuszczalnego wpływu na środowisko. Aby ułatwić proces wydawania zezwoleń, UE podzielono na trzy strefy administracyjne: północ, centrum i południe.

Rozwój sytuacji w ostatnim okresie

W 2015 r. pojawiły się kontrowersje dotyczące odnowienia zatwierdzenia [glifosatu](#), substancji czynnej powszechnie stosowanej w herbicydach o szerokim spektrum działania. Kontrowersje wynikały z rozbieżnych ocen rakotwórczości glifosatu: Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem, będąca oddziałem Światowej Organizacji Zdrowia, sklasyfikowała glifosat jako substancję mającą prawdopodobnie rakotwórczy wpływ na ludzi, natomiast Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności i Europejska Agencja Chemikaliów uznały, iż jest mało prawdopodobne, by glifosat stwarzał zagrożenie rakotwórcze dla ludzi. W grudniu 2017 r. Komisja Europejska odnowiła zatwierdzenie glifosatu na pięć lat. W lutym 2018 r. Parlament Europejski ustanowił Komisję Specjalną ds. Unijnej Procedury Wydawania Zezwoleń na Dopuszczenie Pestycydów do Obrotu ([PEST](#)), która ma zakończyć prace do grudnia 2018 r.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

Dnia 10 lipca 2018 r. Komisja ds. Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) przyjęła [sprawozdanie](#) w sprawie wykonania rozporządzenia w sprawie środków ochrony roślin, oparte między innymi na [badaniu](#) przeprowadzonym przez Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego. W sprawozdaniu wyrażono obawy, że rozporządzenie nie zostało skutecznie wdrożone oraz że procedurę wydawania zezwoleń w sytuacjach nadzwyczajnych stosowano niewłaściwie. Wezwano do stworzenia ram regulacyjnych sprzyjających innowacjom, do propagowania praktyk rolniczych opartych na integrowanej ochronie roślin oraz utrzymania i dalszej konsolidacji systemu oceny, który jest rzetelny pod względem naukowym, obiektywny i oparty na wzajemnej weryfikacji dowodów. W sprawozdaniu wzywa się Komisję i państwa członkowskie, aby zapewniły pełne i jednolite stosowanie kryteriów zagrożenia, zwiększyły ogólną przejrzystość procedur, zachęcały do podejmowania inicjatyw badawczych dotyczących substancji

czynnych, w tym biologicznych substancji niskiego ryzyka oraz by stosowały zasadę ostrożności, gdy pełnią funkcję zarządzających ryzykiem. Ponadto wzywa się w nim Komisję, aby przedłożyła szczegółowy wniosek ustawodawczy wprowadzający szybką procedurę oceny, zatwierdzania i rejestracji pestycydów niskiego ryzyka.

Sprawozdanie z własnej inicjatywy: [2017/2128\(INI\)](#); komisja przedmiotowo właściwa: ENVI; sprawozdawca: Pavel Poc (S&D, Republika Czeska).

